

ธรรมวิภาค

โดย...พระเดชพระคุณหลวงปู่พระราชพรหมยาน

เมื่อวันก่อนไปเจอเอา อาการ ๓๒ คือ "กายคตานุสสติ" ชอบใจจริงๆ เพียงแค่หมวดเดียวเท่านั้น หากพิจารณาจริงๆ ก็เป็นพระอรหันต์แล้ว

การศึกษานะ พวกท่านทั้งหลายอย่าศึกษาทิ้งและจงอย่าทำตนเป็น "เสือกระดาษ" ไปคุยเบ่งทับถมกัน
ฉันรู้อย่างนั้น ฉันได้ชั้นนั้น ฉันได้ชั้นนี้ ฉันมีความรู้อย่างนั้น

ไอ้ของมันเป็นลักษณะของ "คนเหลว" พวกนกแก้วนกขุนทอง คนรู้ณะ ไม่ใช่คน เขาต้องรู้ด้วยชั้นปัญญาการ
จำไปด้วยสัญญา แล้วไปคุยก็แสดงอวดว่า ตัวปฏิบัติอะไรได้บ้าง

ยังเมาทุกอย่าง แสดงว่าใช้อะไรไม่ได้ "ธาตุกรรมฐาน" เป็น "กายคตานุสสติกรรมฐาน" เป็นกรรม-
ฐานสำคัญที่ทำบุคคล ให้เป็นอรหันต์ แต่ขาดอันนั้นเสียแล้วก็หมดดี

ฉบับนี้มาอ่านของสำคัญต่อไป

ท่านบอกว่า "อริยสัจ ๔" เอาเข้าแล้วสิ

อริยสัจ ๔ นี้

องค์สมเด็จพระมหามุนีทรงได้มาวันบรรลุปิณฑกพระสัมมาสัมโพธิญาณยามสุดท้าย อันนี้แหละที่องค์สม-
เด็จพระจอมไตร ทรงบรรลु บอกว่า

"เรารู้แล้วหนอ เราได้แล้วหนอ เราบรรลุแล้วหนอ" ธรรมส่วนนี้แหละ ที่ทำให้คนไม่ต้องเวียนว่ายตาย
เกิดเป็น "อมตะ" เป็นธรรมแห่งความสิ้นทุกข์

สำหรับพวกท่านอ่านกันแล้ว ก็จงอย่าอ่านทิ้ง อันนี้เป็นความรู้พิเศษ ที่เราสอนกันในแนวปฏิบัติ แต่ว่าก็
จงอย่าคิดว่าการปฏิบัติที่จะเป็นอรหันต์กัน จะอยู่กันในแต่ละเพียงส่วนที่เราปฏิบัติ

ธรรมทุกข้อที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถ้าเราสนใจปฏิบัติจริงละก็ เป็นอรหันต์หมดทุกข้อ มอง
ดู อริยสัจ ๔ มีอะไร

๑. ทุกข์...สิ่งที่เราทนได้ยาก

๒. สมุทัย...คือเหตุให้เกิดทุกข์

๓. นิโรธ...ความดับทุกข์

๔. มรรค...คือข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

จำได้นะ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ทุกข์ - ก็ได้แก่สิ่งที่เราทนได้ยาก

สมุทัย - คือเหตุให้เกิดทุกข์

นิโรธ - คือความดับทุกข์

มรรค - คือข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

ท่านบอกว่า ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ชื่อว่า...ทุกข์ เพราะเป็นของที่ที่ทนได้ยาก มันต้องทนอย่าง "ซิ
คัจฉา ปรมา โรคา" ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง

ท่านบอกว่า ตัณหา คือความทะยานอยาก ได้ชื่อว่า...สมุทัย เพราะเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ถ้าไม่อยากก็ไม่ทุกข์

ไอ้ที่เราทุกข์ เพราะทุกข์มันอยาก อยากกินเหล้ามันไม่ได้กิน นี่ก็ทุกข์ อยากกินข้าวแล้วไม่ได้กินมันก็ทุกข์ อยากรักแต่เขายังไม่รักด้วยมันก็ทุกข์ อยากมีผิวมีเมีย หาผิวหาเมียไม่ได้ มันก็ทุกข์ อยากเป็นพระเป็นเณร ที่ยังไม่ได้บวชเป็นพระเป็นเณรมันก็ทุกข์

เป็นพระเป็นเณรแล้วอยากสึก สึกไม่ได้ก็ทุกข์ โอ๊ย...มันทุกข์ทั้งนั้นแหละไอ้ตัวอยากเป็นปัจจัยของความทุกข์

ท่านบอกว่า ตัณหาอันนี้มีประเภทเป็น ๓ คือ ได้แก่

- ตัณหา ความอยากในอารมณ์ ที่น่ารักใคร่ ไซ้ไม้ เรียกว่า "กามตัณหา" รักใคร่ รักอะไรก็ได้ รักลูก รักเสียง รักกลิ่น รักรส รักสัมผัส จะเป็นคนสัตว์ หรือวัตถุก็เหมือนกัน

- ตัณหา ความอยากเป็นโน่นเป็นนี่ เขาเรียก "ภวตัณหา" แหมอยากเป็นสมภาร อยากเป็นหัวหน้าคนอยากคืออยากเด่น อยากเป็นอาจารย์ อยากดัง โอ๊ย มันทุกข์อยากได้ตัวที่มันยังไม่ได้มานะมันอยากๆ นี่แหละเขาเรียก "ภวตัณหา"

- ตัณหา ความอยากไม่เป็นโน่น ไม่เป็นนี่ เรียกว่า "วิภวตัณหา" ตัวไม่อยาก

สมเด็จพระมหาสมณเจ้าพรหมมุนี

ความจริงอยากตัวนี้อยากไม่เป็นโน่น ไม่เป็นนี่ไม่ใช่ เดี่ยวท่านจะเข้าใจผิด พระพุทธเจ้าท่านพูดไม่ผิด แต่ว่ากลัวว่าท่านผู้อ่านทั้งหลายจะเข้าใจผิด คือ ไม่อยากป่วย ไม่อยากแก่ ไม่อยากตาม ไม่อยากจน เอาเท่านี้ก็พอ

ไอ้ตัวที่มันจะเป็นไปตามกฎธรรมดา นั้น ไม่อยากให้มันเป็นไปอย่างนั้นเรียกว่า "วิภวตัณหา"

แล้วท่านกล่าวต่อไปว่า ความดับตัณหาได้สิ้นเชิงทุกข์หมดไป ที่เรียกว่า "นิโรธ" เพราะเป็นความทุกข์ความดับทุกข์

แล้วต่อไปท่านว่า ปัญญาเห็นชอบว่า สิ่งนี้ทุกข์ สิ่งนี้เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ สิ่งนี้ความดับทุกข์ สิ่งนี้เป็นทางให้เกิดความดับทุกข์ และสำหรับ...มรรค นี้ ท่านบอกว่ามี ๘ ประการ คือ

๑. ปัญญาอันเห็นชอบ

๒. ดำริชอบ

๓. เจรจาชอบ

๔. การงานชอบ

๕. เลี้ยงชีวิตชอบ

๖. ทำความเพียรชอบ

๗. ตั้งสติชอบ

๘. ตั้งใจชอบ

อ้อแล้วกัน เอ๊ะ ท่านเล่นชอบๆ มันซะหมดเป็นอันว่า ไม่ต้องทวนดีกว่านะ เพราะว่า ศึกษากันมานาน เรื่องทั้งหลายเหล่านี้ มันไม่น่าจะยาก เป็นอันว่า เอ้า...ทวนกันสักนิดหนึ่ง เอากันตรง "มรรค" ดีกว่า ตรงอื่นไปทวนทวนก็ยังไม่ดีนักเราเอากันตรงมรรค

มรรค...แปลว่าทางสำหรับเดินไปเพื่อความพ้นทุกข์ ปัญญาเห็นชอบ นี้เรียกว่า ปัญญา ดำริชอบ เจรจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ ทำความเพียรชอบ ตั้งสติชอบ ตั้งใจชอบ

รวม ๘ อย่างนี้ ท่านย่อกลงมารวมเป็น ศีล สมาธิ ปัญญา แต่ความจริง มรรค ๘ นี้เขามีไว้ตอนท้าย ก็ว่ากันไว้ย่อๆ หรือยาวๆ ย่อๆ ไว้ก่อน

คำว่า **ปัญญาเห็นชอบ** ไม่ใช่มันชอบตามใจเราชอบนะ เรายังจะชอบอะไรตามอหิชาตัณหาไม่ได้ ต้องชอบตามธรรมที่องค์พระพุทธเจ้าเห็นมาแล้ววันบรรลุนิเสกสัมมาสัมโพธิญาณ

เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้เป็น "อนิจจัง" มันเป็นของไม่เที่ยง มีสภาวะไม่ทรงตัว ถ้าเราไปยึดถือมันเข้า มันก็เป็น "ทุกขัง" คืออาการของความทุกข์ เนื้อแท้ของมันจริงๆ มันต้องสลายตัวหมด ที่เรียกว่า "อนัตตา" ถ้ามีปัญหาเห็นอย่างนี้เรียกว่า ปัญญาชอบแล้วเราก็มายึดถือทุกสิ่งทุกอย่าง

- **ไม่ยึดถือว่า อะไรมันจะมั่นคง**

- **ไม่ยึดถือว่าอะไรมันจะทรงตัว**

มีความรู้สึกอยู่เสมอว่า แม้แต่ร่างกายของเรา มันเกิดแล้ว มันก็เดินไปหาความพัง มันจะตายเมื่อไรก็ช่าง...ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา

การกระทบกระทั่งกับอารมณ์ทั้งหลายเป็นภาวะของโลก อันเป็นที่สะเทือนใจ ของชอบใจและไม่ชอบใจไม่ยึดถือว่าสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ไม่ได้เกาะตัวเราไป ตายแล้วก็เอาไปไม่ได้ อย่างนี้เรียกว่า **ปัญญาอันพึงชอบ**

มาถึง **ดำริชอบ** คิดไว้ทางเดียวว่า อะไรหนอ มันเป็นปัจจัยของความสุข ที่เราก็นึก สุขชาวบ้านก็สุข สัตว์ทั้งโลกจะมีความสุข สิ่งนั้นถ้ามองเห็นแล้วว่ามันเป็นความสุขจริง อย่างสมมุติว่าเราจะเห็นว่า

๑. **ทาน...**การให้เป็นปัจจัยให้เกิดสุข เพราะเรามีเพื่อนมาก มีคนรักมาก เกื้อกูลซึ่งกันและกัน

๒. **ศีล...**ดีจริงๆ ปราศจากความโหดร้าย มือไว ใจเร็ว พุดปด หมัดสติ ดำริคิดว่าจะรักษาศีล แล้วก็ดำริที่ว่า ไอล้อโลก ทั้งโลกนี้มันคือทุกข์ หาทางก้าวไปให้พ้นจากโลกคือ "โมกขธรรม" ดีกว่า

นี่ผมขอว่าสั้นๆ นะเพราะข้างหน้าเขายังมีอีก

เจรจาชอบ...เจรจาชอบไม่ใช่เจรจาตามชอบใจเราดีไม่ดีกว่าวันนี้เราชอบดำเราก็ดำ เราชอบแข่งเราก็นแข่งใช้ไม่ได้ คือเจรจาให้เขาชอบ ถ้าเขาเจรจากับเรา เราก็นชอบนั่นก็คือ

พุดตามความเป็นจริงไม่โกหกมดเท็จ ไม่กล่าววาจาหยาบ เป็นที่สะเทือนใจ ไม่ส่อเสียดยุยงส่งเสริมให้ชาวบ้านเขาแตกร้างกัน และไม่ใช้วาจาสำราญไร้ประโยชน์

ที่นี่...การงานชอบ...การงานชอบ ไม่ใช่การงานไปนั่งมองทำงานลัก ทำงานขโมย ทำงานคอร์รัปชัน เขาให้เงินมาเป็น สิบบ้าง ล้าน เพื่อช่วยในภาวะยุคเข็ญ โกงมันเสียชุดบ่อนำเอาชื่อคนมาชุดจริง ๆ ๑๐ คน ลงชื่อไปอีก ๒๐ คน แล้วก็รับเงินแทนฝึการทุจริตอย่างนี้เรียกว่า...การงานไม่ชอบ

แล้วว่าการจะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเรา โน่นเราไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไปลักขโมยเขา เทียวไปทำชู้ลูกเขาเมียเขา โอ๊ะ...ไม่ได้ความการงานอย่างนี้ไม่ชอบ

การงานที่ชอบก็หมายความว่าการทำงานอันใด ที่เป็นปัจจัยให้เกิดความสุขแก่เราและก็ไม่เป็นที่กระเทือนใจของบุคคลอื่น เราทำไปแล้วเราก็นชอบมีผลสำหรับเขา การงานประเภทนี้ เรียกว่าการงานชอบ

เลี้ยงชีวิตชอบ...นี่ชื่อยากจะกินควายสักตัวฆ่าควายกิน อยากจะกินปลาหุบปลากิน อยากจะกินหมูเชือด

หุมนกิน ใ้อ่เลียงชีวิตแบบนี้ไม่ชอบ

ถ้าเขาจะทูปเราเข้ามั่งจะว่าอย่างไรหละเราไม่ชอบและใ้อ่ชีวิตที่จะทรงอยู่ได้เขากินเจเขาอ้วนจะตาย

ทำไมจะต้องไปเลือกกินเนื้อสัตว์ ถ้าเนื้อสัตว์ที่เขาฆ่ามาแล้ว เขามาขายเอากินได้หรือของที่มันตายแล้ว กินไม่เป็นไร ชอบกินที่เราชอบแล้วกินที่เขา ก็ชอบ สัตว์ที่มันตายไปแล้วเพราะถูกคนอื่นฆ่าเราไม่ได้ใช้เขาฆ่า นั้นไม่เป็นไร ไม่ต้องไปนั่งอดอาหารอะไรก็ตามที่เราจะกินเข้าไปมันไม่เป็นการไปเบียดเบียนชีวิตเขา ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของชาวบ้าน ไม่ไปยื้อแย่งทรัพย์สินเขามาเพื่อประกอบอาหารกิน อันนี้ชอบ ต่อไป

ทำความเพียรชอบ

- เพียรละกายทุจริต
- เพียรละวจีทุจริต
- เพียรละมโนทุจริตประกอบ
- ความเพียรทำกายให้สุจริต
- ความเพียรทำวจีให้สุจริต
- ความเพียรทำมโนให้สุจริต

อันนี้เพียรชอบ

ตั้งสติไว้ชอบ....คุณอารมณ์ในด้านกุศล อะไรก็ตามในบุญกิริยาวัตถุ ๓ ประการ ตั้งอารมณ์ไว้ในจุดนั้นเรียกว่า ตั้งอารมณ์ชอบ ตั้งสติชอบที่นี้